

دوتا ۳۷۹	عهدجدید / ۳۶
	مکاشفه - مقدمه - قسمت سوم
S = معلم ۲ (تدریس توسط معلم ۲)	

(S) به برنامه " دوره شاگردسازی از رادیو " خوش آمدید. امروز کتاب مکاشفه - مقدمه - قسمت سوم را مطالعه می‌کنیم. درباره نویسنده، دریافت‌کنندگان، تاریخ و مکان نگارش، تقسیم‌بندی و پیام اصلی کتاب مطالبی خواهیم آموخت.

نکته اول. "نویسنده کتاب مکاشفه"

اول. "شواهد داخلی"

یک. "مؤلف و نویسنده"

مکاشفه فصل ۱: ۱-۲ به صراحت مؤلف کتاب مکاشفه را خود خداوند معرفی می‌کند. بنابراین اختراع انسان نیست، بلکه مکاشفه‌ای الهی است. عیسی مسیح سبب شد یوحنا از طریق یک فرشته مکاشفه او را ببیند و بشنود. بر اساس فصول ۱: ۱۷ و ۲: ۱ و غیره، مسیح خود با یوحنا سخن گفت و مطابق با فصول ۵: ۲ و ۱۷: ۱ و غیره، فرشتگان کلمات خدا را برای او بازگو کردند و رویاهایی از خدا را به وی نشان دادند. و این قابلیت به یوحنا عطا شد که مکاشفه خدا را بشنود و ببیند و آنها را با وفاداری ثبت کند. بر اساس فصل ۱: ۱ و ۴ و ۹ (۲۲: ۸) نویسنده یا به عبارت صحیح‌تر ثبت‌کننده این مکاشفه خود را یوحنا می‌خواند. تنها شخصی که در عهدجدید یوحنا نامیده می‌شد و در قرن اول میلادی نیاز به معرفی بیشتر نداشت، یوحنا رسول بود، که انجیل یوحنا و سه رساله یوحنا را نیز نوشت.

دو. "مقایسه بین کتاب مکاشفه و انجیل یوحنا"

کتاب مکاشفه با انجیل یوحنا مشترکات زیادی دارد. با آنکه سبک کتاب مکاشفه با انجیل یوحنا فرق دارد، لیکن دو کتاب مشترکات زیادی دارند. هر دو از آب حیات برای تشنگان (۲۲: ۱۷؛ یوحنا ۷: ۳۷) و مَن آسمانی برای گرسنگان (۲: ۱۷؛ و یوحنا ۶: ۴۹-۵۱) صحبت می‌کنند. هر دو کتاب از اقتداری که عیسی مسیح از پدر دریافت کرد، سخن می‌گویند (۲: ۲۷؛ یوحنا ۱۰: ۱۸). هر دو از مسیح بعنوان کلمه خدا (۱۹: ۱۳؛ یوحنا ۱: ۱)، نور جهان (۲۲: ۵؛ یوحنا ۸: ۱۲) و داماد (۱۹: ۷؛ یوحنا ۳: ۲۹) صحبت می‌کنند. هر دو از عیسی مسیح به عنوان بره خدا (۵: ۶؛ یوحنا ۱: ۲۹) و اینکه او ما را با خون خود بازخرد کرد (۵: ۹؛ یوحنا ۶: ۳۵-۳۶) سخن می‌گویند. و هر دو از کلیسا به عنوان عروس مسیح می‌گویند (۲۱: ۹؛ یوحنا ۳: ۲۹). هر دو کتاب مکاشفه و انجیل یوحنا را می‌توان به ترتیب به دو قسمت سه و چهار بخشی تقسیم‌بندی کرد.

دوم. "شواهد خارجی"

یک. "شهادتهایی قدیمی". اولین نویسندگان مسیحی پس از دوره رسولان متفق‌القول، کتاب مکاشفه را به یوحنا رسول نسبت دادند. آنها عبارتند از ژوستین شهید (۱۴۰ میلادی)، ایرینیوس که شاگرد یکی از شاگردان یوحنا بود (۱۷۰ میلادی)، کائین. موراتوری (۱۷۰ میلادی)، کلیمنت اهل اسکندریه (۱۹۰ میلادی)، تیرتولیان اهل کارتیگ (۱۹۰ میلادی)، اوریگن اهل اسکندریه (۲۵۵ میلادی) و هیپولیتوس (۲۴۰ میلادی).

دو. در طول قرون اولیه، کلیسای کهن مسیحی متفقاً پذیرفتند که کتاب مکاشفه توسط یوحنا رسول نوشته شد. با اینحال، برای یک دوره، نه به دلایل تاریخی، بلکه بنا به دلایل کوتاه‌فکرانه، بسیاری از کلیساهای مسیحی کتاب مکاشفه را بخشی از عهد جدید محسوب نکردند. مشکل متعصبانه اصلی تفسیر مکاشفه ۲۰: ۱-۱۰ در مورد هزار سال بود. علیرغم این، صرفنظر از این دوره، کلیساهای مسیحی سراسر جهان همواره کتاب مکاشفه را بخشی از عهد جدید دانسته‌اند.

نکته دوم. "دریافت‌کنندگان کتاب مکاشفه"

اول. "دریافت‌کنندگان آنی"

دریافت‌کنندگان آنی، یعنی کسانی که آن زمان مخاطبین کتاب بودند، هفت کلیسا در آسیای صغیر بودند، که یوحنا رسول قبل و بعد از تبعیدش به جزیره پطمس، در میان آنها زندگی و خدمت کرده بود.

دوم. "دریافت‌کنندگان مورد نظر"

عدد کامل هفت معرف همه کلیساهای مسیحی جهان است. در فصل ۲ و ۳، عیسی مسیح به همه کلیساها در کل جهان فرمان می‌دهد که کتاب مکاشفه را بخوانند. او می‌فرماید، "هر که این را می‌شنود، خوب توجه کند که روح خدا به کلیساها (جمع) چه می‌گوید (۲: ۷)". عیسی مسیح تمام هفت نامه فصول ۲ و ۳ را به همراه هشدارها و تشویق‌های آنها، و نیز کل کتاب مکاشفه را برای همه کلیساهای مسیحی جهان می‌خواست. این هفت کلیسا نمایانگر تمام کلیسا در سرتاسر دوره عهد جدید است. جفاها و آزارهایی که در زمان یوحنا بر کلیسای مسیحی روا می‌شد، همانند جفاها و آزارهایی است که کلیسای مسیحی در سرتاسر عهد جدید (دوم تیموتائوس ۳: ۱۲) و بویژه درست قبل از بازگشت مسیح، متحمل می‌شود (متی ۲۴: ۲۹-۳۰). پیش‌بینی‌های کتاب مکاشفه اصول و وقایعی را مد نظر قرار می‌دهد که از لحاظ مقیاس آنقدر وسیع هستند که نمی‌توان آنها را به سال، دوره زمانی یا قرن خاصی محدود کرد. در طول تمامی قرون بین آمدن اولیه و ثانویه عیسی مسیح این اصول عمل می‌کنند و این رویدادها رخ می‌دهند.

بالاخره، آغاز و پایان این کتاب (۱: ۳ و ۲۲: ۱۸) کاملاً روشن می‌سازد که عیسی مسیح از خود صرفاً برای گروهی از مردم که در یک دهه از قرن اول زندگی می‌کردند سخن نمی‌گوید، بلکه برای "هر کسی که کلمات نبوت این کتاب را می‌خواند یا می‌شنود". تمامی افراد همه کلیساها که در هر دوره‌ای این کتاب را بخوانند یا بشنوند متبارک خوانده می‌شوند.

نکته سوم. "تاریخ و مکان نگارش کتاب مکاشفه"

اول. "شواهد داخلی"

زمانی که یوحنا رسول کتاب مکاشفه را نوشت، هفت کلیسای ذکر شده در فصول ۲ و ۳ واقعاً وجود داشتند. با آنکه، از محتوای هفت نامه‌ای که عیسی مسیح به آنها نوشت، روشن است که این کلیساها کلیساهای تازه تاسیسی نبوده، و کاملاً تثبیت شده بودند، لیکن آنها با جهان اطراف خود و گناه درونی دست و پنجه نرم می‌کردند. کلیسای افسس پیشتر دستخوش منازعه بر علیه معلمین دروغین شده بود، لیکن در عین حال محبت نخستین خود نسبت به مسیح را از دست داده بود. در کلیساهای پرغامس و طیاتیرا شرایط نامتعادلی وجود داشت. کلیساهای ساردس و لائودیکیه از لحاظ روحانی در شرایط ضعیفی بسر می‌بردند. این واقعیات به دوره مهمی پس از توصیف تاسیس این کلیساها در کتاب اعمال رسولان اشاره دارد (اعمال ۱۹: ۱۰). همچنین بر مبنای فصل ۱: ۹، یوحنا رسول می‌گوید که او به خاطر موعظه کلام خدا و شهادت خود در مورد عیسی مسیح در جزیره پطمس تبعید شده بود. شرایط نامتعادل و نیز جفا بر کلیساهای مسیحی به حکمرانی امپراتور روم، دومیتیان قیصر اشاره می‌کنند، که بین سالهای ۸۱-۹۵ میلادی حکومت می‌کرد.

دوم. "شواهد خارجی"

پس از مرگ پولس و پطرس رسول بین سالهای ۶۴-۶۷ میلادی، خداوند یوحنا رسول را برای رهبری کلیساهای آسیای صغیر آماده کرد. احتمالاً کمی بعد از آغاز جنگ یهود بر علیه روم در سال ۶۶ میلادی، یعنی زمانی که مسیحیان اورشلیم به پلا مهاجرت کردند، یوحنا رسول به همراه افراد دیگری که عیسی را دیده و از او شنیده بودند، به افسس در آسیای صغیر نقل مکان کرد.

پدر کلیسا، ایرینئوس، که در حدود سال ۱۷۰ میلادی زندگی می‌کرد، نوشت که یوحنا رسول تا زمان امپراتور روم، تراژان قیصر، که از ۹۸-۱۱۷ حکومت می‌کرد، پیوسته در افسس زندگی و کار می‌کرد. پس یوحنا رسول از حدود ۶۶ تا ۹۸ میلادی در افسس زندگی و کار کرد. پدر کلیسا، کلمنت اهل اسکندریه، که در سال ۱۹۰ میلادی می‌زیست، نوشت که یوحنا رسول حتی پس از بازگشت از پطمس، به عنوان مدیر کلیساهای ناحیه افسس، بسیار فعالانه خدمت کرد. ما دقیقاً نمی‌دانیم یوحنا رسول، کی انجیل یوحنا، رسالات یوحنا یا کتاب مکاشفه را نوشت. در ضمن نمی‌دانیم آیا انجیل و رسالات یوحنا بعد یا قبل از تبعید به پطمس نوشته شدند و نیز اطلاع نداریم که آیا آنها قبل از نگارش مکاشفه نوشته شدند یا بعد از آن. نتیجه می‌گیریم که یوحنا رسول کتاب مکاشفه را بین سالهای ۸۱-۹۸ میلادی برای کل کلیساهای مسیح نوشت.

نکته چهارم. "تقسیم‌بندی کتاب مکاشفه"

موضوع کتاب مکاشفه "پیروزی عیسی مسیح و کلیسایش بر شیطان و یاران او" است (۱۷: ۱۴). کتاب مکاشفه را می‌توان به دو بخش اصلی و هر یک را به سه و چهار قسمت، تقسیم کرد:

بخش اصلی ۱: فصول ۱-۱۱. کلیسای مسیحی از سوی جهان بی‌خدا و شرور مورد جفا قرار می‌گیرد. با این وجود، کلیسای مسیحی در نهایت محفوظ و پیروز است. این بخش اصلی را می‌توان به سه قسمت تقسیم کرد:

قسمت ۱: فصول ۱-۳. کلیسای مسیح در آن ساکن شده در جهان.

قسمت ۲: فصول ۴-۷. کلیسای تحت جفا و آزمایشات.

قسمت ۳: فصول ۸-۱۱. کلیسای که دانش ستانده شده و محفوظ و پیروز است.

بخش اصلی ۲: فصول ۱۲-۲۲. مسیح که کاملاً در نبرد خود با شیطان پیروز شده است. این بخش اصلی زمینه روحانی عمیقتر جدال بین کلیسای مسیحی و جهان را آشکار می‌کند. در واقع جدالی است بین مسیح و اژدها، که در آن نبرد مسیح ظفر کامل می‌یابد. این بخش اصلی را می‌توان به چهار قسمت تقسیم کرد:

قسمت ۴: فصول ۱۲-۱۴. اژدها و یارانش با مسیح درگیر می‌شوند.

قسمت ۵: فصول ۱۵-۱۶. غضب نهایی خدا نسبت به افرادی که توبه نکرده‌اند.

قسمت ۶: فصول ۱۷-۱۹. سقوط بابل، وحش و پیامبر دروغین.

قسمت ۷: فصول ۲۰-۲۲. مجازات اژدها و پیروزی کامل مسیح و کلیسایش.

نکته پنجم. "رویای تخت در مرکز جهان"

فصول ۴ و ۵ درسی اساس را تعلیم می‌دهد که در مزمور ۹۹: ۱ بیان شده است، "ای قوم‌ها بترسید، زیرا خداوند سلطنت می‌کند. ای تمام زمین بلرزید، زیرا خداوند بر تخت خود که بر بالای سرفرشتگان قرار دارد نشسته است." رویا در مورد کل جهان است که تخت بر آن حکمرانی می‌کند. تمام امور جهان نه در دست انسان، بلکه در دست خدای قادر است. در بطن آزمایشات و جفاهایی که مسیحیان بر روی زمین متحمل می‌شوند، خداوند همه چیز را در کنترل کامل دارد. هیچ چیز خارج از قلمرو خداوند نیست. یوحنا در روح است و رویا می‌بیند (۴: ۲). در این حالت یوحنا دیگر با چشمهای جسمانی خود نمی‌بیند و با گوشهای جسمانی نمی‌شنود، بلکه جانش از چیزهای فیزیکی اطرافش جدا و بر روی واقعیت روحانی که خدا می‌خواهد ببیند و بشنود ثابت شده است. آنچه می‌بیند خیمه یا معبد آسمانی است، با تخت درون معبد، که همگی با نمادهای کتاب مقدسی توصیف شده‌اند (۴: ۱؛ اشعیا ۶: ۱؛ و حزقیال ۴۳: ۱-۷).

اول. "تخت خدا در مرکز جهان".

خداوند با جلال و اقتداری غیر قابل وصف بر روی تخت جلوس می‌کند. یوحنا خدا را توصیف نمی‌کند، زیرا او غیر قابل توصیف است (حزقیال ۲۰: ۴). او تنها درخشش خدا را می‌بیند. درخشش خدا را به صورت سنگهای گرانبهای تابان و رنگین‌کمان وصف می‌کند (۴: ۳).

یوحنا بره را ایستاده در میانه تخت می‌بیند (۵: ۶-۷). به نظر می‌رسد سلاخی شده بود، و نمایانگر خداوند عیسی مسیح است که از مردگان برخاسته بود. بره "هفت شاخ" داشت، که معرف قدرت و افتدار او بودند (اول سموئیل ۲: ۱۰)، و دارای "هفت چشم بود که هفت روح خدا هستند که او به تمام زمین فرستاد" و معرف این واقعیت می‌باشند که روح مسیح در تمام ممالک جهان فعال است.

یوحنا همچنین درست در مقابل تخت "هفت چراغ تابناک" می‌بیند (خروج ۳۷: ۱۷-۲۳)، که نمایانگر روح هفتگانه خداست. روح القدس بر است از قدرت تقدیس کننده برای مسیحیان و آتش مجازات برای مردمان بی‌خدا و شرور (متی ۳: ۱۲؛ ۱۳: ۳۰).

تنها مسیح شایسته آن است که طومار با هفت مهر را بگشاید. محتویات آن معرف نقشه یا طرح خدا برای کل جهان در سرتاسر تاریخ، و هدف او برای همه مخلوقات در همه دورانها تا ابدیت، است. "طومار مهر و موم شده با هفت مهر" بطور سمبولیک نشان می‌دهد که نقشه یا هدف خدا هنوز مکشوف نشده و هنگامی که بر یوحنا آشکار شد هنوز اجرا نشده بود. پس این رویا به بر تخت نشستن مسیح درست بعد از قیام و صعودش به آسمان اشاره می‌کند. باز شدن مهرها نه تنها مبین مکاشفه، بلکه همچنین نشانگر اجرای نقشه یا هدف خداست.

"از تخت بزرگ، رعد و برق برمی‌خاست و غرش رعد طنین افکن بود"، که نشانگر قدوسیت حیرت‌انگیز خداست که خود را در داوروی بر تمامی بدکاران زمین متجلی می‌کند. "دریایی از بلور درخشان" به ظرفی برای شستن دستها و پاها در خروج ۳۰: ۱۷-۲۱ اشاره دارد، اما در اینجا بطور نمادین پر است از خون برای شستن و سفید کردن لباس مسیحیان (۷: ۱۴). یا اشاره دارد به دریای سرخ که در آن خداوند بر مصریان داوروی و آنان را نابود کرد (خروج ۱۵)، لیکن بلور درخشان بودن آن بطور سمبولیک نشان می‌دهد که داوریهی خدا عادلانه و شفاف هستند (۱۵: ۱-۴).

دوم. "چهار حلقه اطراف تخت در آسمان".

"حلقه اول اطراف تخت شامل چهار مخلوق زنده است (حزقیال فصول ۱ و ۱۰). آنها نماد دسته بسیار بزرگی از فرشتگان هستند که از چیزهای مقدس خدا محافظت می‌کنند (پیدایش ۳: ۲۴؛ خروج ۲۵: ۲۰). وظیفه آنها افزودن بر جلال خدا در سلطنت او بر تمامی هستی است. آنها از چشم پوشیده شده‌اند، که معرف آن است که شاهد تمام آنچه در عالم رخ می‌دهد هستند. در وصفشان گفته شده که دارای نجابت شیر، قدرت گاو، ذکوت انسان و سرعت عقاب هستند. اینها ویژگیهای کروبیان هستند، نه خصوصیات خدا (مزمو ۱۰۳: ۲۰-۲۱؛ عبرانیان ۱: ۱۴؛ دانیال ۹: ۲۱؛ لوقا ۱۲: ۸؛ ۱۰: ۱۰). آنها در حضور بلافصل خدا ساکن هستند و بنابراین متوجه همه ویژگی‌های خدا از قبیل قدوسیت، قدرت و حکمت او می‌باشند. آنان بهتر از انسانهای ساکن در این جهان گناه‌آلود می‌بینند که تاریخ جهان عینیت یافتن اراده حاکم خداست. از این رو، پیوسته خدا را ستایش می‌کنند (۴: ۶-۹؛ اشعیا ۶: ۳).

"حلقه دوم اطراف تخت شامل ۲۴ پیر است که بر روی تختهای خود نشسته‌اند. از آنجایی که نمی‌توان آنها را با قوم خدا یکی دانست (۷: ۹-۱۱)، پس گروه بزرگ دیگری از فرشتگان هستند که نمایانگر قوم خدا بر روی زمین می‌باشند. آنان پیر (اعداد ۱۱: ۱۶-۱۷؛ اعمال ۲۰: ۱۷ و ۲۸) خوانده می‌شوند و تعدادشان ۲۴ است (لاویان ۲۴-۲۵). این واقعیات نشان می‌دهند که نقش نماینده را دارند. وظیفه آنها بالا بردن جلال خدا به خاطر نجابتی است که برای انسانها فراهم کرده است.

"حلقه سوم اطراف تخت شامل گروه عظیم فرشتگان است (۵: ۱۱).

"حلقه چهارم اطراف تخت شامل تمامی مخلوقات دیگر جهان است" (۵: ۱۳). پس، رویا درباره تخت خدا در مرکز هستی و حاکمیت خدا بر کل جهان از طریق عیسی مسیح به عنوان واسطه، روح القدس به عنوان تقدیس کننده، و تمامی دسته‌جات فرشتگان به عنوان خادمان خدا از طرف قوم خدا، می‌باشد (عبرانیان ۱: ۱۴). کتاب مکاشفه تصویر درستی از جهان، و تنها فلسفه تاریخ جهان را ارائه می‌دهد، که می‌گوید، هر چیزی که وجود دارد تحت حاکمیت خدای مقتدر کتاب مقدس قرار دارد.

نکته ششم. "پیام اصلی کتاب مکاشفه".

اول. "کتاب مکاشفه اصول اساسی حاکم بر تاریخ جهان را تعلیم می‌دهد".

کتاب روند و اهمیت تاریخ بشر را از دیدگاه خدا مکشوف می‌کند. کتاب مکاشفه با استفاده از رویاها، علامات، نمادها و اعداد، اصول اساسی حاکم بر روند تاریخی کلیسای مسیح در جهان غیرمسیحی را ترسیم می‌کند. اهمیت تاریخ خدا در جهان بشر را نشان می‌دهد. رویاهای کتاب در مورد تاریخ جهان از زمان یوحنا رسول تا آمدن ثانویه مسیح است. اصول اساسی حاکم بر تاریخ جهان عبارتند از:

- اصل ۱:** کلیسای مسیحی حمل‌کننده نور خدا در این جهان تاریک است.
- اصل ۲:** جهان بی‌خدا و شرور پر است از آزمایشات و جفاها نسبت به کلیسای مسیحی.
- اصل ۳:** شیپور داوروی خدا پیوسته به مردم بدکار و بی‌خدا هشدار می‌دهد که توبه کنند.
- اصل ۴:** نبرد واقعی بین مسیح و شیطان است.
- اصل ۵:** مردم بی‌خدا و شروری که از توبه امتناع کنند بوسیله جامهای غضب خدا نابود می‌شوند.
- اصل ۶:** با آنکه ممکن است به نظر آید که مردم بی‌خدا و بدکار پیروزند، لیکن در واقع شکست‌خورده‌اند.

اصل ۷: مسیح و کلیسای مسیح پیروز خواهند بود و وارث زمین و آسمان تازه خواهند شد. کتاب مکاشفه به مسیحیان فلسفه واقعی زندگی و تفسیر درست تاریخ جهان را ارائه می‌دهد.

دوم. "کتاب مکاشفه حاکمیت خدا بر همه امور بشر را آشکار می‌کند".

خدا بر کلیسای مسیح در همه جای جهان، بر همه امپراتوران و امپراتوریهای آنان، بر تمامی مذاهب دروغین و دشمنان خدا و بر کلیه رویدادهای همه ادوار تاریخ تا آمدن ثانویه مسیح حاکمیت دارد. خدا با شکوه و جلال بر تخت پادشاهی خود جلوس می‌کند. تمامی قدرت را به عیسی مسیح می‌دهد تا همه انسانها و تاریخ آنها بر روی زمین را تحت کنترل در آورد. او به وی قدرت می‌دهد تا تاریخ بشر را به هدف تعیین شده آن برساند. تهدید بر علیه مسیحیان هر چه باشد، قادر نخواهد بود مانع از اجرای طرح خداوند شود (اشعیاء ۱۴: ۲۴ و ۲۷). امروزه برخی از حکومت‌های خاص به این دلیل مانع از موعظه کتابهای دانیال و مکاشفه می‌شوند که این کتابها اعتماد به حکومت‌های انسانی را بطور عام و حمایت مستبدان مغرور را بطور خاص مخدوش می‌کند.

سوم. "کتاب مکاشفه تعلیم می‌دهد که مسیح ظفرمند است و مسیحیان در پیروزی او سهیم هستند".

مکاشفه ۱۷: ۱۴ می‌فرماید، "با هم به جنگ «بره» خواهند رفت، اما از او شکست خواهند خورد، زیرا «بره» سرور سروران و شاه شاهان است و خلق او فراخوانندگان و برگزیدگان و وفاداران او می‌باشند." در سرتاسر دوران از آمدن اولیه تا بازگشت مسیح، مسیحیان، انجیل را در کل جهان موعظه خواهند کرد، لیکن آنها در کل جهان مورد مخالفت و جفا نیز قرار خواهند گرفت. در کتاب مکاشفه آنها از سوی اژدها، وحش بیرون دریا، وحش بیرون زمین، فاحشه بزرگ بابل و مردمی که نشان وحش را دارند مورد مخالفت و آزار قرار می‌گیرند. همه آنها بر ضد بره و پیروان او جنگ بپا می‌کنند. در آخر مشخص خواهد شد که مسیح فاتح است و قوم او در پیروزی سهیم هستند. این دقیقاً همانند پیام رومیان ۸: ۳۷-۳۹ است. مسیحیان ممکن است با زحمت، سختی، جفا، خشکسالی، برهنگی، خطر یا شمشیر مواجه شوند. اما در همه اینها از طریق او که دوستان دارد ما از فاتحان نیز برتریم. رسول می‌داند که نه مرگ و نه زندگی، نه فرشتگان و نه ارواح پلید، نه حال و نه آینده، نه هیچ قدرتی، نه بلندی و نه عمق، نه هیچ چیز دیگر در کل خلقت، قادر است ما را از محبت خدا نسبت به ما، در خداوندان عیسی مسیح جدا سازد.

تکلیف برای هفته آینده

اول. نکته قابل توجه: در اینجا بخش مقدماتی کتاب مکاشفه به پایان می‌رسد. در دو هفته آینده هر روز کتاب مکاشفه را کاملتر بررسی خواهیم کرد. لطفاً کتاب مکاشفه را مرور کنید.

دوم. کتابهای دستور عمل "بروید و ملکوت خدا را موعظه کنید" را ملاحظه کرده و به آدرس اینترنتی www.dota.net مراجعه کنید. این آدرس را به حروف تکرار می‌کنم....

سوم. هر شنبه تا چهارشنبه به برنامه "دوره شاگردسازی از رادیو" گوش دهید.